

**Tiesas (piektā palāta) 2018. gada 4. oktobra spriedums (Administratīven sad – Varna (Bulgārija) lūgums
sniegt prejudiciālu nolēmumu) – Nikolay Kantarev/Balgarska Narodna Banka**

(Lieta C-571/16) ⁽¹⁾

**(Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Noguldījumu garantiju sistēmas – Direktīva 94/19/EK –
1. panta 3. punkta i) apakšpunkts – 10. panta 1. punkts – “Nepieejama noguldījuma” jēdziens –
Dalībvalsts atbildība par privātpersonām nodarīto kaitējumu Savienības tiesību pārkāpumu dēļ –
Pietiekami būtisks Savienības tiesību pārkāpums – Dalībvalstu procesuālā autonomija – Lojālas
sadarbības princips – LES 4. panta 3. punkts – Līdzvērtības un efektivitātes principi)**

(2018/C 436/03)

Tiesvedības valoda – bulgāru

Iesniedzējtiesa

Administratīven sad – Varna

Pamatlietas puses

Prasītājs: Nikolay Kantarev

Atbildētāja: Balgarska Narodna Banka

Rezolutīvā daļa

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/19/EK (1994. gada 30. maijs) par noguldījumu garantiju sistēmām, redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/14/EK (2009. gada 11. marts), 1. panta 3. punkts un 10. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj, pirmkārt, valsts tiesisko regulējumu, kurā paredzēts, ka noguldījumu nepieejamības konstatējums ir atkarīgs no kredītiestādes maksātspējas un no šīs iestādes bankas licences atsaukšanas, un, otrkārt, to, ka tiek pieļauta atkāpe no šajās tiesību normās paredzētajiem termiņiem noguldījumu nepieejamības konstatēšanai un šo noguldījumu atmaksāšanai, šo atkāpi pamatojot ar to, ka esot nepieciešams, lai kredītiestāde tiktu pakļauta īpašai uzraudzībai.
- 2) Direktīvas 94/19, redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Direktīvu 2009/14, 1. panta 3. punkta i) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka noguldījumu nepieejamība šīs tiesību normas izpratnē ir jākonstatē ar valsts kompetentās iestādes tiešu aktu un tā nevar tikt secināta no citiem valsts iestāžu aktiem, tādiem kā Balgarska Narodna Banka (Bulgārijas Nacionālā banka) lēmums par Korporatīva Targovska Banka pakļaušanu īpašai uzraudzībai, nedz prezumēta, pamatojoties uz tādiem apstākļiem kā pamatlietā aplūkoti.
- 3) Direktīvas 94/19, redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Direktīvu 2009/14, 1. panta 3. punkta i) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka bankas noguldījuma nepieejamības konstatējums šīs tiesību normas izpratnē nevar tikt pakārtots nosacījumam, ka šī noguldījuma īpašnieks bija iepriekš pieprasījis no attiecīgās kredītiestādes naudas līdzekļu izmaksu un šīs pieprasījums netika apmierināts.
- 4) Direktīvas 94/19, redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Direktīvu 2009/14, 1. panta 3. punkta i) apakšpunktam ir tieša iedarbība, un tas veido tiesību normu, kuras mērķis ir piešķirt privātpersonām tiesības, ļaujot noguldītājiem celt prasību par noguldījumu novēlotās atmaksas rezultātā nodarītā kaitējuma atlīdzību. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, no vienas puses, vai fakts, ka noguldījumu nepieejamība nav tikusi konstatēta šajā tiesību normā paredzētajā piecu darba dienu termiņā, lai gan šajā tiesību normā skaidri norādītie nosacījumi bija iestājušies, pamatlietas apstākļos veido pietiekami būtisku pārkāpumu Savienības tiesību izpratnē un, no otras puses, vai pastāv tieša cēloņsakarība starp šo pārkāpumu un Nikolay Kantarev nodarīto kaitējumu.
- 5) LES 4. panta 3. punkts, kā arī līdzvērtības un efektivitātes principi ir jāinterpretē tādējādi, ka situācijā, kad Bulgārijā nepastāv īpaša procedūra, lai noteiktu šīs dalībvalsts atbildību par kaitējumu, kas nodarīts valsts iestādes izdarītā Savienības tiesību pārkāpuma dēļ:

- tie pieļauj valsts tiesisko regulējumu, kurā ir paredzēti divi atšķirīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kas ietilpst atšķirīgu tiesu kompetencē un kam paredzēti atšķirīgi nosacījumi, ja vien iesniedzējtiesa nosaka, vai no valsts tiesību viedokļa tādas valsts iestādes kā Bulgārijas Nacionālā banka atbildība rodas uz Zakon za otgovornostta na darzhavata i obshtinite za vredi (Likums par valsts un pašvaldību atbildību par nodarīto kaitējumu) vai uz Zakon za zadalzheniata i dogovorite (Likums par saistībām un līgumiem) pamata, un ja katrā no tiesiskās aizsardzības līdzekļu veidiem ir ievēroti līdzvērtības un efektivitātes principi;
- tie nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, kas privātpersonu tiesības uz kaitējuma atlīdzināšanu pakārto papildu nosacījumam par to, ka attiecīgā valsts iestāde kaitējumu ir nodarījusi ar nodomu;
- tie pieļauj valsts tiesisko regulējumu, kas privātpersonu tiesības uz kaitējuma atlīdzināšanu pakārto privātpersonas pienākumam sniegt pierādījumus par vainas esamību, ja vien – kas jāpārbauda iesniedzējtiesai – “vainas” jēdziens nav plašāks par “pietiekami būtiska pārkāpuma” jēdzienu;
- tie pieļauj valsts tiesisko regulējumu, kurā ir paredzēta parastās vai strīda priekšmeta vērtībai proporcionālās nodevas samaksa, ja vien – kas jāpārbauda iesniedzējtiesai – parastās vai strīda priekšmeta vērtībai proporcionālās nodevas samaksa nav pretrunā efektivitātes principam, ņemot vērā nodevas summu un tās lielumu, šķēršļa, ko tā, iespējams, rada attiecībā uz iespēju vērsties tiesā, novēršamību vai nenovēršamību, nodevas obligāto raksturu, kā arī iespējas tikt atbrīvotam no tās samaksas, un
- tie pieļauj valsts tiesisko regulējumu, kas privātpersonu tiesības uz kaitējuma atlīdzināšanu pakārto iepriekšējai administratīvā akta, ar kuru radīts kaitējums, atcelšanai, ja vien – kas jāizvērtē iesniedzējtiesai – šādas prasības izpildi var saprātīgi prasīt no cietušās personas.

⁽¹⁾ OV C 38, 6.2.2017.

Tiesas (otrā palāta) 2018. gada 4. oktobra spriedums (*Administrativen sad Sofia-grad* (Bulgārija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu) – *Nıgyar Rauf Kaza Ahmedbekova, Rauf Emin Ogla Ahmedbekov/Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite*

(Lieta C-652/16) ⁽¹⁾

(Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – *Kopējā politika patvēruma un alternatīvās aizsardzības jomā – Standarti, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus – Direktīva 2011/95/ES – 3., 4., 10. un 23. pants – Starptautiskās aizsardzības pieteikumi, ko atsevišķi iesnieguši vienas ģimenes locekļi – Individuāla novērtēšana – Draudu ģimenes loceklim izvērtējums kā daļa no cita ģimenes locekļa pieteikuma individuāla novērtējuma – Labvēlīgāki standarti, ko dalībvalstis var saglabāt vai ieviest, lai attiecinātu patvēruma vai papildu aizsardzības piešķiršanu uz starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļiem – Vajāšanas iemeslu novērtējums – Azerbaidžānas pilsoņa līdzdalība prasības celšanā pret savu valsti Eiropas Cilvēktiesību tiesā – Kopīgi procesuālie standarti – Direktīva 2013/32/ES – 46. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību – Pilnīga un ex nunc pārbaude – Vajāšanas iemesli vai fakti, kas ir noklusēti atbildīgajā iestādē, bet izvirzīti apelācijā, kas iesniegta par šīs iestādes pieņemtu lēmumu)*

(2018/C 436/04)

Tiesvedības valoda – bulgāru

Iesniedzējtiesa

Administrativen sad Sofia-grad